

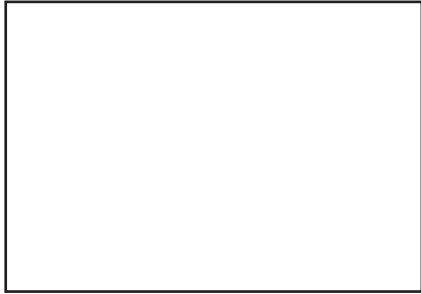

چہلک

محمود شریفی

- قرآن -

مجموعه گل

چهل حدیث کلام وحی

تهیه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی

نویسنده: محمود شریفی

مدیر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی

صفحه آرایی: محمود بازدار

تذهیب جلد: سیده فهیمه کاظمی

ناشر: انتشارات قدس رضوی

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۰۱-۷

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی

ضلع غربی، اداره امور فرهنگی

تلفن: ۰۵۱۱-۲۰۰۲۵۶۷

صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵

حق چاپ محفوظ است.

کلام وحی

- ۱ هدایت و قرآن
- ۲ برتری قرآن
- ۳ احترام قرآن
- ۴ رمز جاودانگی قرآن
- ۵ رهبری قرآن
- ۶ محتوای قرآن
- ۷ شفای قرآن
- ۸ نور قرآن
- ۹ میزان بودن قرآن
- ۱۰ شرافت قرآنیان
- ۱۱ حاملان قرآن
- ۱۲ مقام قرآن دانان
- ۱۳ آموزگاران قرآن
- ۱۴ مسئولیت قرآن خوان
- ۱۵ قرآن و وظایف ما
- ۱۶ قرآن برای عمل
- ۱۷ قاریان و امیران
- ۱۸ قرائت بدون عمل
- ۱۹ قرائت قرآن و گناه
- ۲۰ آموزش قرآن

مجموعه گل

ارزش آموزش قرآن	۲۱
ثمرات یادگیری قرآن	۲۲
فهم قرآن، همراه آموزش	۲۳
مؤمن و آموزش قرآن	۲۴
روخوانی قرآن	۲۵
فضیلت قرائت قرآن	۲۶
روزی پنجاه آیه	۲۷
انس با قرآن در جوانی	۲۸
رمضان، بهار قرآن	۲۹
قرآن در ماه رمضان	۳۰
خانه و قرآن	۳۱
نورانیت خانه و قرآن	۳۲
گوش دادن به قرآن	۳۳
آداب قرائت قرآن	۳۴
آهنگ قرائت قرآن	۳۵
مقام حافظ قرآن	۳۶
روخوانی یا از حفظ؟	۳۷
پاداش ختم قرآن	۳۸
قرائت غلط	۳۹
فراموشی قرآن	۴۰

پیشگفتار

قدر "مجموعه‌ی گل" مرغ سحر داند و بس...

کلام خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام چونان آفتابی است که زیستن بشر در ظل انوار آن، رنگی آسمانی می‌گیرد و طعمی الهی می‌یابد.

پیامبر اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و ائمه‌ی اطهار علیهم‌السلام، روشنگران طریق سعادتند و با هدایت‌های آن بزرگواران، گام‌های موفقیت و سعادت را در زمینه‌های مختلف زندگی می‌توان برداشت.

"مجموعه‌ی گل" عنوان کلی کتب احادیث موضوعی است که به همت محققان و نویسندگان دینی گرد آمده است و در هر کدام از آن به موضوعی خاص پرداخته شده که زوایای مختلف آن از منظر دین مورد مذاقه قرار گرفته است.

در این مجموعه سعی شده است کاربردی‌ترین موضوعات و مباحثی که نیاز بیشتر جامعه است ارائه شود. همچنین تلاش شده تا احادیثی مطرح شود که از حیث سند متقن باشد.

امید است مجموعه‌ی حاضر، بهانه‌ای شود تا فعالیت‌های گسترده‌ای در نشر آموزه‌های خاندان نور ﷺ انجام گیرد و جامعه اسلامی سرشار از معارف بلند اهل بیت ﷺ گردد.

آستان قدس رضوی
معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
اداره‌ی امور فرهنگی

مقدمه

قرآن معجزه جاویدان پیامبر خدا ﷺ و کلام ماندگار پروردگار و مهمترین منبع شناخت معرف دین اسلام است.

تنها کتاب آسمانی تحریف نشده است که سند حقانیت حضرت محمد ﷺ و معیار شناخت حق و باطل می باشد.

آیات قرآن، این کتاب الهی را با اوصافی همچون نور، بیان، تبیان، ذکر، کتاب، فرقان، هدی، قرآن مبین، آیه و .. معرفی کرده است.

در روایات اسلامی نیز، تعبیری از این دست درباره قرآن بسیار دیده می شود:

پرچم نجات بخش، نور بی ظلمت، گنج بی پایان، دریای ژرف، میزان حق، مونس انسان در تاریکی ها، مایه پند و عبرت، هدایتگر انسان، راه بهشت، پیشوا و هادی، نشانه هدایت، شفا بخش دل ها، بهار دل ها، سودمندترین کتاب و ... که در این جزوه، نمونه هایی از احادیث قرآنی خواهید خواند.

مسلمانان و عالمان و حافظان، در طول تاریخ اهتمامی بسیار به حفظ و تلاوت و فهم و تفسیر قرآن کریم داشته‌اند و مولفانی که درباره علوم قرآن، کتاب نوشته‌اند بسیارند و تفاسیر متعددی با سبک‌های مختلف بر این کتاب آسمانی نوشته شده است.

طبق رهنمودهای معصومین علیهم‌السلام وظیفه ما نسبت به قرآن، عبارت است از:

قرائت، تدبیر، فهم، نشر، تعلیم، عمل و حاکم ساختن آن بر همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی. هم باید قرآن را صحیح و با لحن عرب و صوت خوش تلاوت کرد، هم به فهم مفاهیم و درک نکات عمیق و ظریف آن همت گماشت هم احترام این کتاب مقدس را حفظ کرد، هم آن را در دستور العمل زندگی قرار داد.

رعایت «آداب ظاهری» و «آداب باطنی» در قرائت قرآن و نسبت به این میراث ماندگار حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و معجزه جاودان خاتم پیامبران، در روایات بسیاری توصیه شده است. گرچه در سال‌های اخیر به برکت نظام اسلامی و

حمایت‌ها و هدایت‌های رهبر معظم انقلاب، موج عظیم قرآنی در سراسر کشور و در همه سطوح ایجاد شده و این موج رو به گسترش است.

اما اکتفا کردن به جلسات قرائت و ترتیل یا برنامه‌های حفظ قرآن هرگز کافی نیست و آشنایی با معارف عمیق آن لازم است و لازم‌تر از آن تطبیق افکار و اخلاق و برنامه‌ریزی‌های کلان و جهت‌گیری‌های امور در کشور قرآنی ما، با این «منشور آسمانی» است و بدون آن حق قرآن ادا نشده است.

قرآن کریم هم در عرصه مسائل اعتقادی و بیش دینی برای ما یک منبع معتبر است هم داستان‌هایی که از پیامبران و اقوام و امت‌های گذشته بیان می‌کند دستمایه موعظه و عبرت برای امت ماست هم رهنمودهای اخلاقی آن، مبنای «اخلاق اسلامی» است هم برای دستیابی به احکام خدا و حلال و حرام پروردگار، کتاب مرجع به شمار می‌رود.

قرآن کریم، بیش از شش هزار آیه دارد و شامل ۱۱۴ سوره است و به ۳۰ قسمت تقسیم

شده که هر قسمت را یک «جزء» نامیده‌اند آیات نورانی این کتاب، در طول ۲۳ سال به تدریج و به مناسبت‌های مختلف، از سوی خداوند بر پیامبر اعظم ﷺ نازل شده و توسط کاتبان وحی نگاشته شده و با راهنمایی شخص پیامبر تنظیم گشته است.

طبق آیات سوره قدر قرآن در شب قدر نازل شده و ماه رمضان ماه نزول قرآن به شمار می‌آید. به گفته مفسران این نزول یک باره کل حقیقت قرآن و معارف آن بر قلب پیامبر خدا ﷺ بوده است که نزول دفعی نام دارد ولی «نزول تدریجی» آن هم‌چنان که اشاره شده از آغاز بعثت تا واپسین روزهای حیات پیامبر ادامه داشته است.

امید است امت محمدی، با درک بیشتر و بهتر رهنمودهای انسان ساز قرآن کریم و محور قراردادن این کلام الهی در سایه وحدت و هم‌بستگی، امت نمونه باشند و حقایق قرآن کریم را با عمل به ملت‌های دیگر که تشنه این معارف ناب و آسمانی‌اند منتقل سازند.

خدایا! قرآن را شفیع ما در روز رستاخیز قرار بده.

و ما را به شناخت و تلاوت و فهم و عمل به آن
موفق بگردان. آمین!

محمود شریفی

هدایت و قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنِّي تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا
تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَ أَهْلَ بَيْتِي.

من دو چیز در میان شما باقی گذاشتم، تا وقتی
که به آن دو چنگ زنید هرگز گمراه نخواهید
شد، یکی قرآن و دیگری خاندانم.

۲

برتری قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

فَظُلُّ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ
كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ.

برتری قرآن بر سایر سخن‌ها همانند برتری خدا
بر مخلوقات اوست.

۳ احترام قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

الْقُرْآنُ أَفْضَلُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ دُونَ اللَّهِ، فَمَنْ
وَقَرَ الْقُرْآنَ فَقَدْ وَقَرَ اللَّهَ، وَ مَنْ لَمْ يُوقِّرِ
الْقُرْآنَ فَقَدْ اسْتَخَفَّ بِحَقِّ اللَّهِ وَ حُرْمَةِ الْقُرْآنِ
كَحُرْمَةِ الْوَالِدِ عَلَى وِلْدِهِ.

قرآن، بعد از خدا بهترین و برترین چیزهاست، کسی که احترام قرآن را نگاه دارد، به خدا احترام کرده است و کسی که حرمت قرآن را نگاه ندارد، نسبت به خدا بی حرمتی کرده است، احترام به قرآن در پیشگاه الهی همانند احترام پدر بر عهده‌ی فرزند است.

رمز جاودانگی قرآن

عَنْ الرَّضَاءِ رضی الله عنه عَنْ أَبِيهِ رضی الله عنه إِنَّ رَجُلًا سَأَلَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ رضی الله عنه:

مَا بَالُ الْقُرْآنِ لَا يَزِدَادُ عِنْدَ الشَّرِّ وَالِدِّرَاسَةِ إِلَّا غَضَاضَةً؟

فَقَالَ رضی الله عنه: لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يُنْزِلْهُ لِزَمَانٍ دُونَ زَمَانٍ وَلَا لِنَاسٍ دُونَ نَاسٍ، فَهُوَ فِي كُلِّ زَمَانٍ جَدِيدٌ، وَعِنْدَ كُلِّ قَوْمٍ غَضٌّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

مردی از امام صادق رضی الله عنه پرسید:

چگونه است که قرآن هر چه خوانده و منتشر می‌شود جز بر تازگی و طراوتش افزوده نمی‌شود؟

امام صادق رضی الله عنه فرمود: زیرا خداوند آنرا برای زمان و مردم خاصی نازل نکرده است، بنابراین در هر عصری نو و پیش هر ملتی تا روز قیامت تازه و شاداب است.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ فَاتَّخِذُوهُ إِمَامًا وَقَائِدًا، فَإِنَّهُ
كَلَامُ رَبِّ الْعَالَمِينَ الَّذِي هُوَ مِنْهُ وَ إِلَيْهِ
يَعُودُ، فَأَمِنُوا بَمُتَشَابِهِهِ وَاعْتَبِرُوا بِأَمثَالِهِ.

بر شما باد به قرآن؛ زیرا آن، سخن پروردگار
جهانیان است، از طرف اوست و بسوی او
برمی‌گردد، پس به متشابهات آن ایمان آورید و
از مثل‌های آن پند گیرید.

۶

محتوای قرآن

— قَالَ عَلِيُّ ؓ:

— فِي الْقُرْآنِ نَبَأُ مَا قَبْلَكُمْ، وَ خَبْرُ مَا بَعْدَكُمْ،
وَ حُكْمُ مَا بَيْنَكُمْ.

— تاریخ و خبر گذشتگان و آیندگان و برنامه
زندگی شما در قرآن است.

— غررالحکم، ص ۱۱۰

شفای قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ فَإِنَّهُ الشِّفَاءُ النَّافِعُ، وَالِدَوَاءُ
الْمُبَارَكُ [وَ] عِصْمَةٌ لِمَنْ تَمَسَّكَ بِهِ، وَ
نَجَاةٌ لِمَنْ [اتَّبَعَهُ] تَبِعَهُ.

بر شما باد قرآن، چون قرآن، شفای سودمند و
دارویی پر برکت است و نگهبان کسی است که
به آن چنگ می‌زند و نجات‌بخش کسی است
که از آن پیروی کند.

نور قرآن

— قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ رضي الله عنه:

— إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ فِيهِ مَصَابِيحُ النُّورِ
وَ شِفَاءُ الصُّدُورِ.

— در این قرآن چراغهای روشن (هدایت) و
داروی شفا بخش دلهاست.

میزان بودن قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَيُّهَا النَّاسُ مَا جَاءَكُمْ عَنِّي يُوَافِقُ كِتَابَ اللَّهِ
فَأَنَا قُلْتُهُ وَ مَا جَاءَكُمْ يُخَالِفُ كِتَابَ اللَّهِ فَلَمْ
أَقُلَّهُ.

ای مردم! آنچه از من برای شما نقل می‌شود
چنانچه هماهنگ با قرآن بود، بدانید گفتار من
است و اگر مخالف با محتوای قرآن بود گفته
من نیست.

۱۰

شرافت قرآنیان

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— أشرفُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَأَصْحَابُ اللَّيْلِ.

— حاملان قرآن (قرآن شناسان و قرآن خوانان)
و شب زنده داران، بزرگواران امت من هستند.

۱۱ حاملان قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

حَامِلُ الْقُرْآنِ حَامِلُ رَايَةِ الْإِسْلَامِ وَمَنْ أَكْرَمَهُ
فَقَدْ أَكْرَمَ اللَّهُ وَمَنْ أَهَانَهُ عَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ.

حامل و حافظ قرآن پرچمدار اسلام است، کسی که او را احترام کند، خدا را گرامی داشته است و کسی که به او اهانت کند، مورد لعن و نفرین خدا خواهد بود.

مقام قرآن دانان

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— إِنَّ أَهْلَ الْقُرْآنِ فِي أَعْلَى دَرَجَةٍ مِنَ الْأَدَمِيِّينَ
مَا خَلَا النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ،
فَلَا تَسْتَضِعُّوْا أَهْلَ الْقُرْآنِ حُقُوقَهُمْ، فَإِنَّ
لَهُمْ مِنَ اللَّهِ لَمَكَانًا.

— قرآنیان بالاترین مقام انسانی بعد از پیامبران و فرستادگان الهی را دارند، پس حقوق آنان را کم ندانید؛ زیرا در پیشگاه الهی دارای منزلتی هستند.

۱۳ آموزگاران قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

حَمَلَةُ الْقُرْآنِ هُمُ الْمُعَلَّمُونَ كَلَامَ اللَّهِ وَ

الْمُتَلَبِّسُونَ بِنُورِ اللَّهِ.

مَنْ وَالَاهُمْ فَقَدْ وَالِيَ اللَّهَ، مَنْ عَادَاهُمْ فَقَدْ

عَادَ اللَّهَ.

حاملان قرآن، همان آموزگاران سخن خدا و

دربرکنندگان نور خدایند، کسی که آنان را دوست

بدارد خدا را دوست داشته و کسی که نسبت به

آنان دشمنی کند با خدا دشمنی کرده است.

مسئولیت قرآن خوان

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— يَمَاعَشِرُ قُرَاءِ الْقُرْآنِ، اتَّقُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فِيمَا حَمَلَكُمُ مِنْ كِتَابِهِ، فَإِنِّي مَسْئُولٌ وَإِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ، إِنِّي مَسْئُولٌ عَنْ تَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ، وَأَمَّا أَنْتُمْ فَتَسْأَلُونَ عَمَّا حُمِّلْتُمْ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَسُنَّتِي.

— ای جامعه‌ی قرآن خوانان!

در مورد آنچه از قرآن، خداوند بر دوش شما نهاده تقوای الهی را پیشه کنید؛ زیرا من و شما مسئولیم، من مسئول ابلاغ رسالتم و از شما درباره‌ی آنچه از کتاب خدا و سنت من دارید، سوال خواهد شد.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ، وَتَعَلَّمُوا غَرَائِبَهُ وَفَرَائِضَهُ وَحُدُودَهُ، فَإِنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ عَلَى خَمْسَةِ وُجُوهِ: حَالِلٍ وَحَرَامٍ وَمُحَكَّمٍ وَمُتَشَابِهٍ وَآمَثَلٍ، فَاعْمَلُوا بِالْحَالِلِ، وَدَعُوا الْحَرَامَ، وَاعْمَلُوا بِالْمُحَكَّمِ، وَدَعُوا الْمُتَشَابِهَ، وَاعْتَبِرُوا بِالْآمَثَلِ.

قرآن بیاموزید و شگفتیهای قرآن و مفاهیم و احکام و حدود آن را بیاموزید؛ زیرا قرآن بر پنج وجه نازل شده است:

حلال و حرام و محکم و متشابه و مثلها به حلال قرآن عمل کنید و حرام را رها کنید، به محکومات عمل کنید و متشابه آن را واگذارید و از مثلها پند بگیرید.

قرآن برای عمل

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ فَلَمْ يَعْمَلْ بِهِ وَ آثَرَ عَلَيْهِ حُبَّ
الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا، إِسْتَوْجَبَ سَخَطَ اللَّهِ تَعَالَى وَ
كَانَ فِي الدَّرَجَةِ مَعَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى الَّذِينَ
يُنْبِذُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ.

— کسی که قرآن را بیاموزد و به آن عمل نکند و
دنیا دوستی و زینت آن را بر قرآن ترجیح دهد
سزاوار خشم خداوند است.
و در ردیف یهود و نصاری قرار خواهد داشت
که کتاب خدا را پشت سر انداختند.

۱۷ قاریان و امیران

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا صَلَحَتْ أُمَّتِي،

وَ إِذَا فَسَدَا فَسَدَتْ أُمَّتِي:

الْأُمَرَاءُ وَالْقُرَّاءُ.

— دو گروهند که اگر اصلاح بشوند امت من اصلاح خواهند شد و چنانچه فاسد شوند امت من فاسد می‌شوند؛ حاکمان و قاریان قرآن.

۱۸

قرائت بدون عمل

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَ لَمْ يَعْمَلْ بِهِ حَشَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى.

— کسی که قرآن بخواند و به آن عمل نکند، خداوند او را روز قیامت کور محسور خواهد کرد.

قَالَ عَلِيُّ ؓ:

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ ثُمَّ شَرِبَ عَلَيْهِ حَرَامًا أَوْ آثَرَ
عَلَيْهِ حُبَّ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا إِسْتَوْجَبَ عَلَيْهِ
سَخَطُ اللَّهِ، إِلَّا أَنْ يَتُوبَ، أَلَا وَ إِنَّهُ إِنْ مَاتَ
عَلَى غَيْرِ تَوْبَةٍ حَاجَّهُ الْقُرْآنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَلَا يُزَايِلُهُ إِلَّا مَدْحُوضًا.

کسی که قرآن بخواند و بعد حرام بنوشد یا
محبت و زینت دنیا را بر آن برتری دهد، سزاوار
خشم الهی می شود، مگر اینکه توبه کند و اگر
بدون توبه بمیرد روز قیامت قرآن با او احتجاج
و محاجه می کند و تا او را محکوم نکند، دست
بر نمی دارد.

۲۰

آموزش قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ.

— بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و آموزش دهد.

ارزش آموزش قرآن

قَالَ الصَّادِقُ (ع):

مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ حَرْفًا ظَاهِرًا، كَتَبَ اللَّهُ لَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ، وَ مَحَا عَنْهُ عَشْرَ سَيِّئَاتٍ، وَ رَفَعَ لَهُ عَشْرَ دَرَجَاتٍ، قَالَ (ع):

لَا أَقُولُ بِكُلِّ آيَةٍ وَ لَكِنَّ بِكُلِّ حَرْفٍ بَاءٍ، أَوْ تَاءٍ أَوْ شَبَّهَهُمَا.

اگر کسی از قرآن یک حرف بیاموزد، خداوند برای او ده حسنه می‌نویسد و ده گناه از او می‌بخشد و ده درجه او را بالا می‌برد، فرمود نمی‌گویم در مقابل هر آیه، بلکه در مقابل هر حرفی مانند "با" یا "تا" یا همانند آنها.

ثمرات یادگیری قرآن

- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
- إِنَّ أَرْدْتُمْ عَيْشَ السُّعْدَاءِ، وَ مَوْتَ الشُّهَدَاءِ
وَ النَّجَاةَ يَوْمَ الْحُسْرَةِ، وَ الظِّلَّ يَوْمَ الْحَرُورِ،
وَ الْهُدَى يَوْمَ الضَّلَالَةِ، فَادْرِسُوا الْقُرْآنَ،
فَإِنَّهُ كَلَامُ الرَّحْمَنِ، وَ حِرْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ
رُجْحَانٌ فِي الْمِيزَانِ.
- اگر خواستار زندگی سعادت‌مندان، و مرگ شهیدان و نجات روز محشر، و سایه در روز گرم قیامت و هدایت در روز گمراهی هستید پس قرآن بیاموزید زیرا آن گفته‌ی خدای مهربان، ایمنی از شیطان، موجب برتری و وزنه‌ی خوبی‌های شما است.

فهم قرآن، همراه آموزش

قَالَ عَلِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ أَحْسَنُ الْحَدِيثِ، وَ
تَفَقَّهُوا فِيهِ فَإِنَّهُ رَبِيعُ الْقُلُوبِ، وَ اسْتَشْفُوا
بُنُورِهِ فَإِنَّهُ شِفَاءُ الصُّدُورِ، وَ أَحْسِنُوا تِلَاوَتَهُ
فَإِنَّهُ أَنْفَعُ الْقِصَصِ.

قرآن را بیاموزید که نیکوترین گفتار است و در
آن دانا و آگاه شوید که بهار دلهاست و از نور
آن شفا بخواهید که شفا بخش دلهاست، آن را
خوب بخوانید چون مفیدترین قصه و سخن
است.

مؤمن و آموزش قرآن

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

يُنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ لَا يَمُوتَ حَتَّى يَتَعَلَّمَ
الْقُرْآنَ، أَوْ يَكُونَ فِي تَعَلُّمِهِ.

شایسته است که انسان مؤمن نمیرد تا قرآن را
بیاموزد یا در حال آموزش آن باشد.

روخوانی قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— أَفْضَلُ عِبَادَةِ أُمَّتِي قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ نَظْرًا.

— برترین عبادت امت من، روخوانی قرآن است.

فضیلت قرائت قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— يَا سَلْمَانَ عَلَيْكَ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فَإِنَّ قِرَاءَتَهُ
كَفَّارَةٌ الذُّنُوبِ، وَ سِتْرَةٌ مِنَ النَّارِ وَ أَمَانٌ
مِنَ الْعَذَابِ.

— ای سلمان! بر تو باد خواندن قرآن، زیرا قرآن
خواندن کفاره‌ی گناهان و سپری در مقابل آتش
و ایمنی از عذاب است.

روزی پنجاه آیه

— قَالَ الصَّادِقُ (ع):

— الْقُرْآنُ عَهْدُ اللَّهِ إِلَى خَلْقِهِ، فَقَدْ يَنْبَغِي لِلْمَرْءِ
الْمُسْلِمِ أَنْ يَنْظُرَ فِي عَهْدِهِ، وَ أَنْ يَقْرَأَ مِنْهُ
فِي كُلِّ يَوْمٍ خَمْسِينَ آيَةً.

— قرآن، عهدنامه‌ی خدا به بندگان اوست. پس
شایسته است مسلمان در عهدنامه‌اش بنگرد و
روزی پنجاه آیه از آن را بخواند.

انس با قرآن در جوانی

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَ هُوَ شَابٌّ مُؤْمِنٌ اِخْتَلَطَ
الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ، جَعَلَهُ اللهُ مَعَ السَّفَرَةِ
الْكِرَامِ الْبَرَّةِ وَ كَانَ الْقُرْآنُ حَجِيْزًا عَنْهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ.

مؤمنی که در جوانی قرآن بخواند، قرآن با
گوشت و خون او مخلوط می‌شود و خدا او
را با سفیران بزرگوار و نیکوکار قرار می‌دهد و
روز قیامت قرآن نگهبان اوست.

رمضان، بهار قرآن

قَالَ الْبَاقِرُ :

لِكُلِّ شَيْءٍ رَّبِيعٌ وَرَبِيعُ الْقُرْآنِ شَهْرُ رَمَضَانَ.

هر چیزی بهاری دارد و بهار قرآن ماه مبارک
رمضان است.

۳۰

قرآن در ماه رمضان

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— مَنْ تَلَا فِيهِ آيَةً مِنَ الْقُرْآنِ، كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ
مَنْ خَتَمَ الْقُرْآنَ فِي غَيْرِهِ مِنَ الشُّهُورِ.

— کسی که در ماه مبارک رمضان یک آیه قرآن بخواند پاداش او همانند کسی است که قرآن را در ماههای دیگر ختم کرده است.

قال الرضا عليه السلام رفعه الى النبي صلى الله عليه وآله:

اجعلوا لبيوتكم نصيباً من القرآن فإن البيت إذا
 قرئ فيه تيسر [يسر] على أهله و كثر خيرُهُ و
 كان سكانُهُ في زيادة و إذ لم يُقرأ فيه القرآن ضيق
 على أهله و قل خيرُهُ و كان سكانُهُ في نقصانٍ.

از حضرت رضا عليه السلام نقل است که پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله فرمود:
 برای خانه‌هایتان بهره‌ای از قرآن قرار دهید که
 اگر در خانه‌ای قرآن خوانده شود، کارها بر اهلس
 آسان شده، خیرش زیاد می‌گردد و ساکنین آن
 در فزونی هستند و اگر در خانه‌ای قرآن تلاوت
 نگردد، بر اهلس تنگ شده، خیرش کم می‌گردد
 و ساکنین آن در نقصان قرار می‌گیرند.

نورائیت خانه و قرآن

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

إِنَّ الْبَيْتَ إِذَا كَانَ فِيهِ الْمُسْلِمُ يَتْلُوا الْقُرْآنَ
يَتَرَاهُ أَهْلُ السَّمَاءِ كَمَا يَتَرَاهِ أَهْلُ الدُّنْيَا
الْكَوْكَبَ الدُّرِّيَّ فِي السَّمَاءِ.

خانه‌ای را که مسلمانی در آن قرآن تلاوت می‌کند، اهل آسمان آن را می‌بینند؛ همان‌گونه که مردم دنیا ستاره نورانی را در آسمان می‌بینند.

گوش دادن به قرآن **۳۳**

— قَالَ الصَّادِقُ :

— مَنْ اسْتَمَعَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ
غَيْرِ قِرَاءَةٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ حَسَنَةً، وَ مَحَا عَنْهُ
سَيِّئَةً وَ رَفَعَ لَهُ دَرَجَةً.

— کسی که حرفی از کتاب خدا را بشنود بدون آن
که بخواند، خداوند حسنه‌ای برای او می‌نویسد
و گناهی را از او می‌بخشد و یک درجه او را
بالاتر می‌برد.

آداب قرائت قرآن

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام:

إِذَا مَرَرْتَ بِآيَةٍ فِيهَا ذِكْرُ الْجَنَّةِ فَفَفِّ عِنْدَهَا وَ
سَلِّ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْجَنَّةَ، وَإِذَا مَرَرْتَ بِآيَةٍ فِيهَا
ذِكْرُ النَّارِ فَفَفِّ عِنْدَهَا وَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ.

هنگامی که به آیه‌ای که در آن یاد بهشت است
رسیدی، درنگ کن و از خدا بهشت بطلب و
وقتی به آیه‌ای رسیدی که یاد آتش در آن است،
توقف کن و از آتش به خدا پناه ببر.

۳۵ آهنگ قرائت قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— إِقْرُوا الْقُرْآنَ بِلُحُونِ الْعَرَبِ وَ أَصْوَاتِهَا.

— قرآن را با صداها و لحن های عربی بخوانید.

مقام حافظ قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— عَدَدُ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيِ الْقُرْآنِ، فَإِذَا دَخَلَ
صَاحِبُ الْقُرْآنِ الْجَنَّةَ قِيلَ لَهُ: اقْرَأْ وَارْقُ لِكُلِّ
آيَةٍ دَرَجَةٌ فَلَا تَكُونُ فَوْقَ حَافِظِ الْقُرْآنِ دَرَجَةٌ.

— تعداد درجات بهشت به تعداد آیه‌های قرآن است، هنگامی که اهل قرآن وارد بهشت شود به او گفته می‌شود قرآن بخوان و بالا برو، برای هر آیه درجه‌ای است و بالاتر از درجه‌ی حافظ قرآن درجه‌ای نیست.

روخوانی یا از حفظ؟

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي الْمُصْحَفِ، كُتِبَ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ
وَمَنْ قَرَأَهُ فِي غَيْرِ الْمُصْحَفِ فَأَلْفُ حَسَنَةٍ.

— کسی که از رو قرآن بخواند، خدا برای او دو
هزار حسنه می نویسد و کسی که آنرا از حفظ
بخواند هزار حسنه نوشته می شود.

۳۸

پاداش ختم قرآن

— قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

— إِذَا خَتَمَ الْقُرْآنَ، صَلَّى عَلَيْهِ عِنْدَ خَتْمِهِ
سِتُّونَ أَلْفَ مَلَكٍ.

— وقتی کسی قرآن را ختم کند، در آن هنگام
شصت هزار فرشته براو درود می فرستند.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِذَا قَرَأَ الْقَارِءُ الْقُرْآنَ فَأَخْطَأَ أَوْ لَحَنَ أَوْ
كَانَ أَعْجَمِيًّا كَتَبَهُ الْمَلَكُ كَمَا أُنزِلَ.

قاری چنانچه قرآن را غلط یا اشتباه یا با لحن
غیر عربی بخواند، فرشته آن را طوری که نازل
شده (صحیح و کامل) می نویسد.

فراموشی قرآن

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَلَا وَ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ ثُمَّ نَسِيَهُ مُتَعَمِّدًا لَقِيَ
اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَغْلُوبًا يُسَلِّطُ اللَّهُ عَلَيْهِ بِكُلِّ
آيَةٍ مِنْهَا حَيَّةً تَكُونُ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ إِلَّا أَنْ
يَعْفَرَ لَهُ.

توجه! کسی که قرآن را یاد بگیرد بعد بطور عمد به خاطر سهل انگاری آن را فراموش کند روز قیامت دست و پا بسته خدا را ملاقات می کند و خدا در مقابل هر آیه ای که فراموش کرده ماری بر او مسلط می کند که تا آتش جهنم همراه او خواهد بود مگر این که او را ببامرزد.

مجموعه گل

- مؤمن
 - صبر
 - گناه
 - صله‌ی رحم
 - توبه
 - راستگویی
 - سخاوت و انفاق
 - خوف و رجاء
 - ذکر
 - اخلاص
 - توکل
 - دروغ
 - فرزندان
 - نماز
 - حیا
 - ازدواج
 - ادب
 - انتظار فرج
 - غدیر
 - معاشرت
 - حُسن ظن
 - سوء ظن
 - لقمه
 - همنشین
 - جلوه‌ی جلال
 - جلوه‌ی جمال
 - راه و همراه
 - برکت
 - همسایه
 - بلا
 - سکوت و کلام
 - نماز شب
 - حب اهل بیت علیهم السلام
 - معیارها
 - نشاط و غم
 - حُسن خُلق
 - دو گوهر
 - تهذیب
 - ساده‌زیستی
 - کلام وحی
-

